

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Komparace bankovních produktů určených korporátní klientele v ČR
Comparison of bank products designed for corporate clients in the Czech
Republic

Student: Tomáš Uvíra
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Dana Forišková, Ph.D.

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Tomáš Uvíra**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: Komparace bankovních produktů určených korporátní klientele v ČR
Comparison of bank products designed for corporate clients in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Podstata a charakteristika bankovních produktů a jejich rozdělení
 3. Analýza bankovních produktů určených korporátní klientele u vybraných bank
 4. Zhodnocení výsledků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

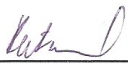
POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. 450 s. ISBN 80-86119-11-4.
PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Dana Forišková, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010
Datum odevzdání: 11.05.2011

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„ Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracoval samostatně s využitím uvedených zdrojů.“

V Ostravě dne 11.května 2011

Podpis:.....

Obsah

1. ÚVOD	3
2. PODSTATA A CHARAKTERISTIKA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ A JEJICH ROZDĚLENÍ	4
2.1. OBCHODNÍ BANKOVNICTVÍ	4
2.2. CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	4
2.3. DEPOZITNÍ PRODUKTY	5
2.3.1. <i>Obsah depozitní smlouvy</i>	5
2.3.2. <i>Úročení depozitních produktů</i>	6
2.3.3. <i>Vklady na viděnou - běžný účet</i>	6
2.3.4. <i>Termínovaná depozita</i>	9
2.3.5. <i>Úsporná depozita</i>	9
2.4. ÚVĚROVÉ PRODUKTY	9
2.4.1. <i>Obsah úvěrové smlouvy</i>	10
2.4.2. <i>Způsoby úročení úvěrů</i>	10
2.4.3. <i>Kontokorentní a revolvingový úvěr</i>	11
2.4.4. <i>Úvěry spojené se směnkou</i>	12
2.5. PLATEBNÍ STYK	13
2.5.1. <i>Příkaz k úhradě</i>	14
2.5.2. <i>Příkaz k inkasu</i>	14
2.5.3. <i>Dokumentární akreditiv</i>	14
2.5.4. <i>Dokumentární inkaso</i>	15
2.5.5. <i>Platební karty</i>	16
2.5.6. <i>Cestovní šeky</i>	17
3. ANALÝZA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ URČENÝCH KORPORÁTNÍ KLIENŤE U VYBRANÝCH BANK	18
3.1. POPIS METOD VÍCEKRITERIÁLNÍHO HODNOCENÍ	18
3.1.1. <i>Metody stanovení hodnot kritérií</i>	19
3.1.2. <i>Metody stanovení vah kritérií</i>	19
3.2. HODNOCENÉ PRODUKTY	21
3.3. APLIKACE METOD VÍCEKRITERIÁLNÍHO HODNOCENÍ PŘI VÝBĚRU BĚŽNÉHO PODNIKATELSKÉHO ÚČTU	21
3.3.1. <i>Vybrané metody stanovení hodnot kritérií</i>	22
3.3.2. <i>Vybrané metody stanovení vah kritérií</i>	22
3.3.3. <i>Stanovení variant a kritérií</i>	22
3.3.4. <i>Aplikace Fullerovy metody párového porovnání</i>	27
3.3.5. <i>Aplikace Saatyho metody párového porovnání</i>	29
3.4. APLIKACE METOD VÍCEKRITERIÁLNÍHO HODNOCENÍ PŘI VÝBĚRU KONTOKORENTNÍHO ÚVĚRU	31
3.4.1. <i>Vybrané metody stanovení hodnot kritérií</i>	32

3.4.2.	<i>Vybrané metody stanovení vah kritérií</i>	32
3.4.3.	<i>Stanovení variant a kritérií</i>	32
3.4.4.	<i>Aplikace Fullerovy metody párového porovnání</i>	35
3.4.5.	<i>Aplikace Saatyho metody párového porovnání.....</i>	37
4.	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	39
4.1.	KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PODNIKATELSKÝCH ÚČTŮ	39
5.	ZÁVĚR	41

SEZNAM POUŽITÉ LITRATURY

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

1. Úvod

Korporátními klienty bývají z pohledu některých bank označovány velké podniky a korporace. Produkty určené těmto společnostem však není možné objektivně srovnat, neboť k nim banky přistupují velice individuálně. Proto bude práce zaměřena na produkty určené menším a středně velkým firmám s obratem nepřevyšujícím 30 mil. Kč.

Cílem bakalářské práce bude komparace bankovních produktů určených korporátní klientele u vybraných bank. Z celé škály produktů zaměřených na podnikatelské subjekty, se bude jednat o produkty, které využívá většina podnikatelských subjektů, tedy běžný podnikatelský účet a kontokorentní úvěr, který je možno k běžnému účtu zřídit.

V druhé kapitole budou obecně popsány bankovní produkty, které banky běžně nabízejí podnikatelským subjektům. Budou rozděleny do tří kategorií: Depozitní produkty, úvěrové produkty a produkty zabezpečující platební styk.

V následující třetí kapitole budou popsány metody vícekritériální analýzy produktů, následně budou vybrány konkrétní banky a jejich produkty určené podnikatelským subjektům a poté bude provedena analýza na základě dvou vybraných metod a to Fullerovy a Saatyho metody. Analýza bude prováděna zvlášť pro běžné podnikatelské účty a zvlášť pro kontokorentní úvěry. V této části budou vybrané produkty samostatně zhodnoceny. Vstupními daty pro hodnocení budou sazebníky jednotlivých bank a informace zjištěné při telefonických dotazech a osobních konzultacích s bankéři.

V poslední čtvrté kapitole bude zhodnoceno komplexní řešení, které jednotlivé banky svým klientům nabízejí a budou vybrány nejvýhodnější produkty určené podnikatelským subjektům.

2. Podstata a charakteristika bankovních produktů a jejich rozdělení

2.1. Obchodní bankovníctví

Obchodní nebo také komerční banka je finanční zprostředkovatel, jehož hlavní činností je přijímání vkladů od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet. Bankovní činnost je vymezena ve speciálním zákoně o bankovníctví č. 21/2002 sb., ve znění pozdějších předpisů, který uvádí čtyři základní podmínky:

- banka je právnickou osobou se sídlem v ČR, založená jako akciová společnost nebo státní peněžní ústav,
- přijímá vklady od veřejnosti,
- poskytuje úvěry,
- k výkonu bankovní činnosti má povolení udělené centrální bankou, tzv. bankovní licenci. (Revenda, 1996)

Základními funkcemi komerčních bank jsou zejména finanční zprostředkování, emise bezhotovostních peněz a provádění platebního styku.

2.2. Charakteristika a členění bankovních produktů

Bankovními produkty rozumíme služby nabízené bankami veřejnosti za úplatu. Za hlavní vlastnosti bankovních produktů můžeme považovat:

- nemateriální charakter – jsou neskladovatelné (banka se jimi nemůže předzásobit), abstraktní (nehmatatelné) a nejsou patentovatelné,
- dualismus – odlišujeme náklady věcné složky (sledují materiální, personální a technické faktory) a náklady zdrojové složky (zachycují cenu zdrojů, které produkt nese)
- vzájemná propojenost – ke většině produktů nabízejí banky další služby (například cestovní pojištění k platební kartě),

- vzájemná podmíněnost – některé produkty jsou podmíněny existencí jiných produktů (například bezhotovostní platební styk je podmíněn vedením běžného účtu). (Půlpánová, 2007)

Bankovní produkty můžeme členit z několika hledisek. Klasické členění bankovních produktů vychází z jejich odrazu v bilanci banky. Produkty, které se odrážejí v aktivech banky, nazýváme aktivní bankovní obchody. V případě aktivních obchodů banka vystupuje v pozici věřitele, kterému na straně aktiv vzniká pohledávka, popřípadě vlastnické právo. Produkty odrážející se v pasivech banky, nazýváme pasivní bankovní obchody. Jsou to zejména obchody, při kterých banka získává cizí zdroje a je v pozici dlužníka. Na straně pasiv při tom vznikají různé závazky. Posledním typem obchodů, při kterých banka není v pozici dlužníka ani věřitele, jsou neutrální bankovní obchody. Jelikož se neutrální obchody v bankovní bilanci vůbec neobjevují, musí je banka vykazovat pod bilancí v podrozvaze.

Moderní členění bankovních produktů vychází z pohledu klienta. Z tohoto pohledu můžeme bankovní produkty rozčlenit na produkty určené k zajištění financování, finančnímu investování a realizaci platebního styku.

2.3. Depozitní produkty

Depozitní produkty představují z hlediska banky zdroj financování. V bankovní bilanci se tedy objevují na straně pasiv a banka jejich realizací vystupuje v roli dlužníka. Základní formy depozitních produktů jsou následující:

- přijímání vkladů od veřejnosti – vklady na viděnou, termínované a úsporné vklady,
 - emise bankovních dluhopisů,
 - speciální depozitní produkty – emise hypotečních zástavních listů a stavební spoření.
- (Dvořák, 1997)

2.3.1. Obsah depozitní smlouvy

Depozitní smlouva vymezuje závazky obou zúčastněných stran. Majitel účtu se zavazuje, že vloží na účet peněžní prostředky a přenechá jejich využití bance. Banka se zavazuje, že zřídí od určité doby a v určité měně účet a z peněžních prostředků bude platit klientovi úroky. Tato smlouva musí obsahovat následující náležitosti:

- určitá měna účtu,
- závazek banky úročit účet,
- závazek majitele přenechat vložené prostředky bance k využití,
- časová konkretizace – účet na dobu určitou/neurčitou, výpovědní lhůta apod.,
- specifikace oprávněných disponentů,
- výše úrokové sazby, popřípadě způsob jejího stanovení,
- způsob komunikace mezi bankou a klientem,
- podmínky pro předčasné čerpání uložených prostředků. (Půlpanová, 2007)

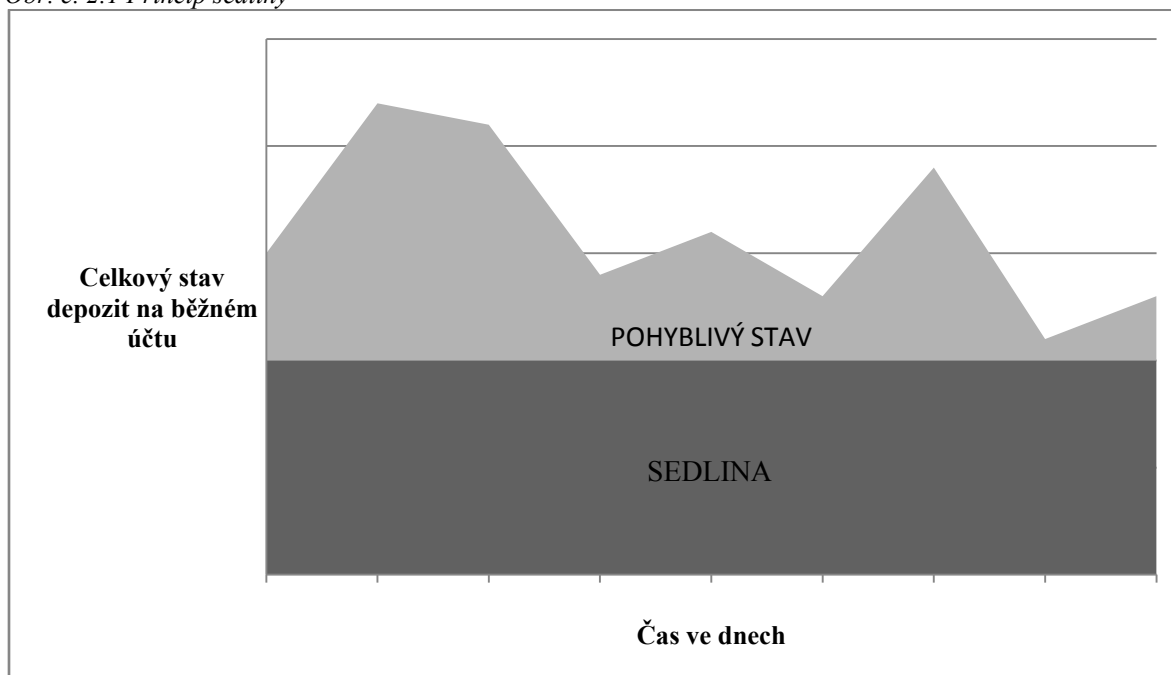
2.3.2. Úročení depozitních produktů

Úrokovou sazbu ve většině případů určuje smlouva. Pokud ve smlouvě stanovení úrokové sazby chybí, stanovuje se úroková sazba pomocí podpůrného způsobu na polovinu lombardní sazby vyhlašované Českou národní bankou. Prostředky na depozitních účtech jsou úročeny ode dne připsání do dne, který předchází dni, ve kterém prostředky účet opouštějí. Úroková sazba může být stanovena jako fixní nebo proměnlivá. Fixní sazba zůstává po celou dobu trvání smluvního vztahu stejná. Proměnlivá sazba se mění na základě tržních nebo referenčních sazeb.

2.3.3. Vklady na viděnou - běžný účet

Běžný účet je chápán jako základní bankovní produkt, který vytváří dlouhodobou a pevnou vazbu mezi bankou a klientem. Navazuje na něj celá řada dalších, například úvěrových produktů a umožňuje klientovi realizaci platebního styku. Vzhledem ke kreditnímu zůstatku na běžném účtu, vykazuje tento účet znaky depozitního produktu. Nicméně prostředky uložené na běžném účtu označujeme jako tzv. transakční peníze. Na rozdíl od depozitních peněz vykazují vysokou likviditu a dispozice s nimi není žádným způsobem omezena. Z hlediska banky je běžný účet výhodným zdrojem financování vlastních potřeb zejména z důvodu nízkých úrokových nákladů (běžný účet je mj. transakčním účtem) a z důvodu existence tzv. sedliny (princip sedliny vychází z toho, že klienti obvykle nevyčerpají všechny prostředky na běžném účtu).

Obr. č. 2.1 Princip sedliny

Zdroj: vlastní zpracování

Otevření běžného účtu

Na základě písemné smlouvy otvírá banka klientovi běžný účet, který je zřízen za účelem realizace platebního styku. Běžný účet je zřízen v určité měně a od určitého okamžiku. Dle obchodního zákoníku má banka povinnost označit majitele účtu (za žádných okolností nemůže otevřít anonymní účet). V případě korporátního bankovníctví je to označení obchodní firmy, sídla společnosti, a identifikačního čísla. Smlouva o běžném účtu dále obsahuje tyto náležitosti:

- vymezení osob oprávněných nakládat s peněžními prostředky na účtu,
 - výši úrokové sazby a intenzitu připisování úrokového výnosu,
 - výši poplatků za vedení účtu a realizaci operací na účtu a způsob jejich uhrazení majitelem,
 - formu a periodicitu předávání informací o pohybech na účtu
 - podmínky poskytnutí kontokorentního úvěru stanovením tzv. povoleného debetu.
- (Půlpánová, 2007)

Dispozice prostředky na běžném účtu

Základem dispozice peněžními prostředky jsou podpisové vzory. V případě většího počtu osob oprávněných k dispozici s peněžními prostředky, je podpisový vzor upraven následovně:

- umožňuje dispozici jednotlivě každé z oprávněných osob (jednotlivý podpis),

- dispozice vyžaduje podpis několika osob – nejčastěji dvou (kolektivní podpis),
 - dispozice vyžaduje podpis všech oprávněných osob (společný podpis).
- (Půlpánová, 2007)

Na základě podpisových vzorů umožňuje banka provádět výběry a vklady, vypisovat platební příkazy apod. Smlouva většinou umožňuje další způsoby nakládání s peněžními prostředky jako je inkasní forma placení, placení prostřednictvím platební karty, elektronického bankovníctví, vystavování šeků apod.

Pohyby na běžném účtu

Základní operace na běžném účtu můžeme definovat jako kreditní obraty (vklad ve prospěch účtu) a debetní obraty (odčerpání prostředků z účtu). Hlavní výhodou běžného účtu v oblasti platebního styku je rychlost provádění operací. Obchodní zákoník bankám ukládá povinnost odepsat prostředky z účtu ve stejný den, jaký oprávněná osoba uvedla v platebním příkazu. Lhůta pro připsání prostředků na účet banky příjemce je upraven v zákoně č. 284/2009 sb. „Poskytovatel plátce zajistí, aby peněžní prostředky byly připsány na účet poskytovatele příjemce nejpozději do konce následujícího pracovního dne po okamžiku přijetí platebního příkazu.“ Připsání prostředků ve prospěch účtu, je banka povinna provést nejpozději následující den po dni, kdy byly prostředky připsány na její účet. V případě převodu v rámci jedné banky, je banka povinna odepsat prostředky z účtu plátce a připsat je na účet příjemce též den.

Úročení běžného účtu

Primárním cílem, který klient zřizující si běžný účet sleduje, není zhodnocení vloženého kapitálu. Běžný účet je nástrojem platebního styku a z důvodu intenzivního pohybu peněžních prostředků na tomto účtu, je úročení velmi nízké. Pro banku je běžný účet velmi nestabilním zdrojem a nemůže si tak dovolit klientům nabídnout vyšší zúročení. Úročení běžného účtu začíná dnem, kdy byly ve prospěch účtu připsány prostředky a končí dnem předcházejícím odepsání prostředků (T-1). Úrokový výnos dle zákona o dani z příjmu podléhá zdanění. Právnícké osoby zahrnují úroky jako příjmy z kapitálového majetku do daňového základu. Běžný účet s sebou nese i různé náklady – poplatky za vedení účtu, za převod peněžních prostředků apod., které banka musí zveřejnit. Výše poplatků spolu s výší úroků jsou zásadní informací při zřizování běžného účtu.

Ukončení vztahu

Majitel účtu může vypovědět smlouvu o běžném účtu kdykoliv i v případě, že je smlouva uzavřena na dobu určitou. Účet zaniká dnem doručení písemné výpovědi bance. Banka může smlouvu vypovědět rovněž kdykoliv, nicméně výpověď je platná až po vypršení výpovědní lhůty. Výpovědní lhůta začíná dnem doručení výpovědi majiteli účtu a končí posledním dnem v měsíci následujícím po měsíci, kdy byla výpověď doručena.

2.3.4. Termínovaná depozita

Jsou jednorázové vklady, bez možnosti doplňování, či odčerpávání prostředků z tohoto účtu. Jsou proto úročeny relativně vyšším úrokem, který může být stanoven jako fixní (po celou dobu se nemění) nebo proměnlivý (vázan na určitou sazbu – diskontní, repo apod.). Termínovaná depozita dělíme na depozita s pevnou lhůtou (doba splatnosti je sjednána na určitou dobu) a depozita s výpovědní lhůtou (výpověď musí být s předstihem předána bance).

2.3.5. Úsporná depozita

Jsou depozita vedená na vkladových účtech, ke kterým klient dostane doklad, nejčastěji ve formě vkladní knížky. Úsporná depozita neslouží k platebnímu styku, nýbrž k dlouhodobému uložení prostředků. Úložky mohou být ve formě pravidelných, nepravidelných nebo minimálních plateb, dispozice s vloženými prostředky je zpravidla bez omezení, popřípadě na základě výpovědi. Výše úrokové sazby vychází, stejně jako v případě termínovaných vkladů, z doby a objemu uložených prostředků. Z důvodu větší likvidity a vyšších nákladů jsou úrokové sazby pod úrovní sazeb u termínovaných vkladů.

2.4. Úvěrové produkty

Úvěrové produkty představují z hlediska banky možnost finančního investování. V bankovní bilanci se objevují na straně aktiv a banka jejich realizací vystupuje v roli věřitele. Bankovní úvěrové produkty se dělí do dvou základních skupin:

- peněžní úvěry – představují poskytnutí hotovostních nebo bezhotovostních platebních prostředků. Klient se zavazuje, že prostředky v dohodnuté době splatí včetně úroků,

- závazkové úvěry a záruky – Banka se v tomto případě zaručuje za svého klienta a v případě jeho platební neschopnosti se zavazuje za splnění jeho závazku.

(Dvořák, 1997)

2.4.1. Obsah úvěrové smlouvy

Smlouvou o úvěru se věřitel zavazuje poskytnout ve prospěch dlužníka peněžní prostředky do určité částky a dlužník se zavazuje tyto prostředky vrátit a uhradit úroky. K obvyklým náležitostem úvěrové smlouvy patří:

- přesná specifikace smluvních stran,
- vyjádření závazku věřitele poskytnout na žádost dlužníka peněžní prostředky a závazku dlužníka tyto prostředky vrátit spolu s úrokem,
- odkaz na úvěrovou žádost, na jejímž základě je úvěr poskytnut,
- objem poskytovaných peněžních prostředků (v konkrétní měně),
- objekt úvěrování – účel poskytnutého úvěru,
- úroková sazba včetně modelu konstrukce,
- způsob čerpání a splacení úvěru,
- závazková provize,
- forma zajištění úvěru,
- poplatek související se zpracováním smlouvy a ostatními činnostmi, které předchází poskytnutí úvěru,
- smluvní pokuta při nedodržení smluvních podmínek,
- vymezení platnosti smlouvy,
- odkaz na obchodní podmínky pro poskytování úvěrů,
- další ustanovení. (Půlpánová, 2007)

2.4.2. Způsoby úročení úvěrů

Úrokové sazby jsou v úvěrové smlouvě stanoveny jako fixní nebo pohyblivé. Fixní neboli pevná úroková sazba, je stanovena fixně na celou dobu splatnosti úvěru. Pohyblivá sazba se během splatnosti úvěru mění následujícími způsoby:

- Bezprostřední vazba na určitou úrokovou sazbu – ke změně úrokové sazby dochází současně se změnou sazby, na kterou je vázána. Touto sazbou může být například

základní sazba banky, kterou banka sama vyhlašuje (tzv. floating rate). Ve smlouvě tedy nejsou přesně stanoveny termíny změny úrokové sazby.

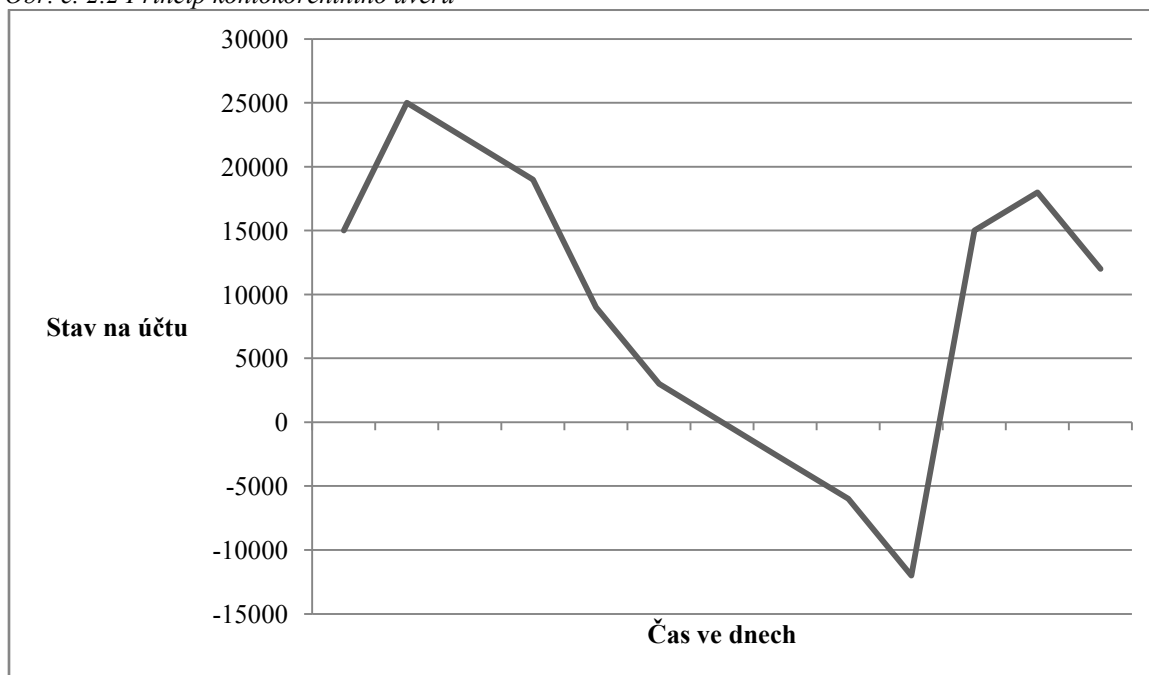
- Vazba na vybranou tržní úrokovou sazbu – úroková sazba se přizpůsobuje v pevně stanovených intervalech výši referenční sazby platné na počátku sjednaného intervalu (např. fixing na 5 let). Obvyklými referenčními sazbami jsou např. sazby PRIBOR (Prague interbank offered rate), LIBOR (London interbank offered rate) apod.
- Stanovení pevné sazby s výhradním právem banky na změnu úrokové sazby v případě, že dojde k výrazným změnám v tržních úrokových sazbách. (Revenda, 1996)

2.4.3. Kontokorentní a revolvingový úvěr

Kontokorentní úvěr je jedním z nejvýznamnějších krátkodobých bankovních úvěrů. Princip kontokorentního úvěru spočívá v tom, že klient může přecherpat prostředky na svém běžném účtu do výše sjednaného úvěrového rámce (může přecházet do debetu). Pro klienta je tento úvěr výhodný zejména z důvodu, že může čerpat prostředky dle aktuální potřeby. Tato výhoda s sebou nese zároveň jednu velkou nevýhodu, kterou je cena. Kontokorentní úvěr je pro klienta relativně drahým úvěrem, jelikož banka musí neustále rezervovat prostředky ve výši úvěrového rámce. Celková cena kontokorentního úvěru se tak skládá z úroku a dalších relativně vysokých poplatků (např. právě za rezervaci zdrojů, apod.).

Revolvingový úvěr je na první pohled stejný jako úvěr kontokorentní (postupné čerpání a doplňování prostředků z účtu klienta). Nicméně tyto úvěry jsou v dnešní době důsledně odlišovány. Kontokorentní úvěr je poskytován na běžném účtu klienta a dlužník jej může čerpat variabilně a neúčelově. Tento úvěr bezprostředně souvisí s realizací platebního styku. V době splatnosti musí být tento úvěr splacen. Revolvingový úvěr je čerpán z úvěrového účtu jako určitá účelově zaměřená částka. Tento úvěr je většinou splácen pravidelnými splátkami jistiny i úroku, ale je to stále opakující se úvěr.

Obr. č. 2.2 Princip kontokorentního úvěru

Zdroj: vlastní zpracování

2.4.4. Úvěry spojené se směnkou

Směnka je cenný papír, opravňující jeho majitele (věřitele) inkasovat od dlužníka uvedenou částku. Rozeznáváme tři základní formy směnek:

- vlastní směnka (solosměnka) – solosměnku vystavuje dlužník a zavazuje se, že ve prospěch oprávněného majitele zaplatí uvedenou peněžní částku,
- cizí směnka (trata) – cizí směnku vystavuje věřitel a zavazuje dlužníka k vyplacení uvedené peněžní částky třetí osobě,
- cizí směnka na vlastní řad – cizí směnku na vlastní řad vystavuje taktéž věřitel, ale zavazuje dlužníka k vyplacení uvedené peněžní částky ve svůj prospěch.

Eskontní úvěr

Princip eskontního úvěru spočívá v tom, že banka odkoupí směnku před její splatností od směnečného věřitele a vyplatí mu uvedenou částku sraženou o diskont. Směnečný věřitel tedy nedostane částku v plné výši, na druhou stranu nemusí čekat do splatnosti směnky, čímž se mu zvyšuje likvidita. Banka se odkupem směnky stává jejím majitelem se všemi právy a povinnostmi. V den splatnosti předloží směnku dlužníkovi, který ji proplatí ve výši uvedené na směnce.

Akceptační úvěr

Akceptační úvěr se využívá zejména v zahraničním, popřípadě v tuzemském obchodě, kde je obtížně zjištělná bonita dlužníka. Dodavatel má v případě využití akceptačního úvěru jistotu, že mu bude směnka v době splatnosti proplacena, jelikož se akceptační banka stává hlavním směnečným dlužníkem. Průběh akceptačního úvěru je následující – kupující před splatností faktury za dodané zboží vystaví na banku směnku ve prospěch prodávajícího, zaplatí bance akceptační provizi, fakturu zaplatí akceptovanou směnkou a před splatností směnky proplatí bance směnečnou částku. Dodavateli je směnka v plné výši proplacena bankou v den splatnosti.

Avalový úvěr

Avalový úvěr se často označuje jako úvěr ručitelský. Jedná se v podstatě o bankovní záruku za směnečného dlužníka, takže v případě neproplacení směnky dlužníkem, přechází tato povinnost na banku.

2.5. Platební styk

Platební styk se řídí zákonem o platebním styku č. 284/2009 sb. Banky při těchto obchodech stojí v pozici zprostředkovatele. Svoji povahou patří platební styk pod bilančně neutrální obchody.

Podle formy plateb dělíme platební styk na hotovostní a bezhotovostní. Hotovostní platební styk je v dnešní době na ústupu a objem takovýchto plateb je výrazně nižší, než objem plateb provedených bezhotovostně. K tradičním formám bezhotovostního platebního styku patří hladké platy (příkaz k úhradě, příkaz k inkasu), dokumentární platy (dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso), platby zprostředkované šekem a platby zprostředkované pomocí platební karty. Tuzemský bezhotovostní platební styk je obvykle realizován pomocí clearingového centra. Tato instituce vede účty bank a jejich prostřednictvím jsou zúčtovány mezibankovní převody. Mezinárodní platební styk je zúčtován jednak pomocí institucí podobných clearingovému centru, popřípadě pomocí nostro (účet otevřený u jiné banky) a loro účtů (účet vedený jiné bance).

2.5.1. Příkaz k úhradě

Je příkaz, který dává majitel účtu své bance, k přesunutí prostředků z jeho účtu ve prospěch účtu příjemce. Příkaz k úhradě musí splňovat určité náležitosti, bez kterých by přesun prostředků nebyl možný. Mezi obligatorní náležitosti řadíme:

- bankovní spojení plátce (číslo účtu a kód banky),
- bankovní spojení příjemce (číslo účtu a kód banky),
- částka převodu,
- podpis nebo elektronický podpis.

Kromě obligatorních náležitostí může příkaz k úhradě obsahovat i další nepovinné údaje. Mezi fakultativní náležitosti řadíme:

- den splatnosti – den, kdy mají být prostředky odepsány z účtu,
- variabilní symbol – obvykle číslo faktury,
- specifický symbol – například identifikační číslo klienta,
- datum vystavení příkazu.

2.5.2. Příkaz k inkasu

Je příkaz, který dává příjemce své bance, k přesunutí prostředků z účtu majitele ve svůj prospěch. Banka příkazce nezkoumá oprávněnost příkazu, pouze předá podklady bance plátce, která žádost přezkoumá a zajistí realizaci. Náležitosti potřebné k provedení inkasa jsou shodné s náležitostmi k provedení příkazu k úhradě.

2.5.3. Dokumentární akreditiv

Je jedním z nejčastěji využívaných platebních instrumentů v zahraničním obchodě. Uplatnění ale nachází také v obchodě tuzemském, zejména při kontraktech s novými a neznámými obchodními partnery. Tyto obchody nesou velké riziko, neboť dodavatel nemá jistotu, že mu odběratel zaplatí, odběratel naopak nemá jistotu, že mu dodavatel předá potřebné dokumenty potvrzující reálný pohyb objednaného zboží (popř. faktury, pojistné smlouvy, certifikáty o původu, kvalitě apod.). Hlavní výhodou dokumentárního akreditivu je přenesení tohoto rizika na bankovní instituci. Prvním krokem k otevření dokumentárního akreditivu, je dohoda odběratele a dodavatele o akreditivní formě placení. Poté následuje

otevření akreditivu otevírající bankou, která obeznámí banku avizující. Avizující banka potvrdí, popř. jen avizuje otevření akreditivu prodávajícímu. Použití dokumentárního akreditivu je znázorněno na obr. č.?

Účastníky dokumentárního akreditivu jsou:

- příkazce (odběratel) – žádá banku o otevření akreditivu,
- beneficiant (dodavatel) – osoba, které plyne platba z akreditivu,
- banka příkazce – na žádost příkazce otevírá akreditiv
- banka beneficianta – banka avizující beneficiantovi otevření akreditivu.

Druhy dokumentárního akreditivu:

- akreditiv potvrzený – závazek za splnění akreditivu mají obě banky - otevírající i avizující (resp. v tomto případě banka otevírající a potvrzující) - a beneficiant může kteroukoliv z nich požádat o proplacení příslušné částky,
 - akreditiv nepotvrzený – závazek za splnění akreditivu má jen banka otevírající akreditiv. Avizující banka je zodpovědná pouze za správnost přebíraných dokumentů,
 - odvolatelný akreditiv – akreditiv může být otevírající bankou odvolán. Jelikož tento druh akreditivu neposkytuje beneficiantovi téměř žádnou záruku, je využíván jen velmi zřídka,
 - neodvolatelný akreditiv – akreditiv může být odvolán, popřípadě změněn pouze dohodou všech zúčastněných stran. Otevírající banka tedy přebírá závazek za splnění akreditivu bez výhrady,
 - akreditiv krytý – avizující banka požaduje krytí akreditivu ihned při jeho otevření,
 - akreditiv nekrytý – avizující banka přijímá plnění až v průběhu použití akreditivu.
- (Revenda, 1996)

2.5.4. Dokumentární inkaso

Je obdobou výše uvedeného dokumentárního akreditivu s tím rozdílem, že příkazcem je dodavatel, který otevřením dokumentárního inkasa dává příkaz otevírající bance, aby pro něj sama (nebo prostřednictvím korespondenční banky) vyinkasovala plnění u třetí osoby, proti předání potřebných dokumentů.

2.5.5. Platební karty

Mezi základní funkce platebních karet patří výběry hotovosti z bankomatů a bezhotovostní platby kartou. Fáze placení kartou jsou následující:

- klient předloží kartu obchodníkovi, který provede transakci a vystaví klientovi doklad o zaplacení,
- informace o platbě je automaticky odeslána bance obchodníka, kde projde tzv. card management systémem. Následně banka obchodníka pošle údaje o platbě do zúčtovacího centra platebního systému,
- zúčtovací centrum pošle informaci o provedené platbě bance klienta,
- banka klienta odepíše částku z účtu klienta

Banka vydává platební kartu na základě smlouvy s klientem, který je pouze jejím držitelem (banka zůstává majitelem platební karty po celou dobu její platnosti i po ní). Kromě materiálu, tvaru, velikosti a dalších specifikací platební karty, které podléhají mezinárodním normám, musí karta obsahovat následující náležitosti:

- název vydávající instituce,
- číslo a dobu platnosti karty,
- jméno držitele, podpis, popř. další identifikační znaky,
- prostor pro záznam dat (tištěné znaky nebo magnetický proužek)

Platební karty dělíme podle způsobu zúčtování transakcí prováděných platební kartou, neboli jakým způsobem se promítne transakce na účtu klienta:

- debetní karta – částka je odepsána z účtu klienta ihned po provedení platby. Debetní karty zpravidla nepovolují záporný zůstatek,
- kreditní karta – banka klientovi automaticky poskytuje spotřebitelský, revolvingový nebo jiný úvěr do výše sjednaného úvěrového rámce, který je splácen v pravidelných nebo nepravidelných splátkách. Tyto úvěry jsou zatíženy relativně vysokým úrokem a dalšími poplatky (za rezervaci zdrojů apod.),
- charge card – tato karta umožňuje klientovi odložit platby na konec sjednaného období. Po uplynutí tohoto období pošle banka klientovi výpis plateb a klient je povinen obvykle do 15-30 dní uhradit své závazky.

2.5.6. Cestovní šeky

Cestovní šek je specifickým druhem šeku, který emituje finanční instituce v případě potřeby klienta vybírat hotovost a platit mimo jeho bydliště. Je často využíván v souvislosti s potřebami cestovního ruchu. Na rozdíl od klasických šeků má neomezenou dobu platnosti (pokud nebyl zablokován emitující institucí) a při ztrátě dostane majitel šeku náhradu. Cestovní šek se platí předem, přičemž jej majitel podepíše (podpis na šeku slouží jako podpisový vzor, podle kterého obchodník, který šek přijímá, ověřuje totožnost kupujícího). Cestovní šek není klasickým šekem také z toho důvodu, že se neřídí zákonem směnečným a šekovým, ale odvíjí se od obchodního zákoníku.

3. Analýza bankovních produktů určených korporátní klientele u vybraných bank

3.1. Popis metod vícekritériálního hodnocení

Cílem této práce je najít bankovní instituci, která nabídne podnikatelskému subjektu optimální řešení v oblasti základních depozitních a úvěrových produktů. Jelikož jsou bankovní produkty diferencovány spoustou různých kritérií (úroky, poplatky, cena), není možné vybrat optimální řešení na základě monokritériálního rozhodování. Základem aplikace vícekritériálního rozhodování je určení rozhodovatele, cíle rozhodování, varianty rozhodování a kritérií rozhodování.

Metody vícekritériálního rozhodování nám usnadňují práci s rozsáhlými soubory kritérií, udávají postupy při hodnocení, ve kterých navíc můžeme uvést váhy jednotlivých kritérií a jednoduše dojít k žádanému výsledku.

Metody vícekritériálního rozhodování se používají zejména pro nalezení optimální varianty, seřazení variant od nejlepší po nejhorší a rozdělení variant na akceptovatelné a neakceptovatelné. Jelikož žádná bankovní instituce nenabízí ideální produkty (nulové poplatky, maximální úrok apod.), je nejlepším řešením vždy jen řešení kompromisní. (Borovcová, 2010)

Pro výpočty úloh vícekritériálního hodnocení se nejčastěji používá tzv. kritériální matice, kde x_{ij} je hodnota j -tého kritéria pro i -tou variantu a vektor vah v , kde v_j je normalizovaná váha j -tého kritéria,

$$X = \begin{pmatrix} x_{11} & x_{12} & \dots & x_{1n} \\ x_{21} & x_{22} & \dots & x_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{m1} & x_{m2} & \dots & x_{mn} \end{pmatrix}, \quad v = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ \vdots \\ v_n \end{pmatrix}. \quad (3.1)$$

3.1.1. Metody stanovení hodnot kritérií

Kritéria stanovují, do jaké míry splňují jednotlivé varianty vytyčené cíle. Dělíme je dle úrovně žádoucí hodnoty na kritéria maximalizační (kladné úroky) a minimalizační (poplatky) a dle typu na kvalitativní a kvantitativní (vyjádřeny v měrných jednotkách). Zpravidla se hodnoty kritérií normalizují do jednotkového intervalu.

$$x_{ij} \in [0;1]. \quad (3.2)$$

Hodnoty kritérií se dají získat z dílčích funkcí utility (hodnoty).

$$x_{ij} = u(y_{ij}). \quad (3.3)$$

Utilita rovna nule, popřípadě blíží se nule nabývá nejhorších hodnot, utilita blíží se 1 nebo rovna 1 nabývá nejlepších hodnot. K dalším metodám sloužícím ke stanovení hodnot kritérií patří například metoda váženého pořadí, metody založené na expertním stanovení dílčích hodnot, metoda lineárních dílčích funkcí utility, metoda bazické varianty, metoda PATTERN (Planning Assistance Through Technical Evaluation of Relevance Number) a další. (Zmeškal, 2009)

3.1.2. Metody stanovení vah kritérií

Váhy jednotlivých kritérií vyjadřují jejich důležitost. Čím vyšší význam má hodnocené kritérium, tím vyšší bude jeho váha. Stejně jako u metod stanovení hodnot kritérií je vhodné normalizovat váhy do jednotkového intervalu.

Metoda bodovací

Váhy kritérií se ohodnocují body ze stanoveného intervalu. Stanovení intervalu závisí čistě na hodnotiteli např. <1;5>

Metoda pořadí

Kritéria se seřadí podle důležitosti od nejdůležitějšího po nejméně důležité. V případě, že jsou některá kritéria stejně důležitá, ohodnotí se průměrem pořadí těchto kritérií. Např. kritéria zařazená na třetí a čtvrtou pozici dostanou hodnotu 3,5.

Fullerova metoda párového porovnání

V případě metody párového porovnání, se zjišťují preferenční vztahy dvojic pomocí Fullerova trojúhelníku. Preference se označí hodnotou 1, nepreference hodnotou 0. Tímto

způsobem se ohodnotí každé kritérium vzhledem ke všem ostatním. Tím se stanoví každému kritériu počet preferencí vzhledem ke všem ostatním kritériím. Normalizování na základě počtu preferencí se následně provádí dle vztahu

$$v_i = \frac{1}{k_i} = \frac{1}{\sum_{j=1}^n k_j}, \text{ kde } k_i \text{ označuje počet preferencí } i\text{-tého kritéria.} \quad (3.4)$$

Saatyho metoda párového porovnání

Saatyho metoda párového porovnání se provádí ve dvou krocích. Prvním krokem je zjišťování preferenčních vztahů, podobně jako v metodě Fullerově s tím rozdílem, že se určuje velikost této preference podle bodové stupnice s deskriptory. Saatyho bodová stupnice je následující;

- 1 bod – rovnocennost,
- 3 body – slabá preference,
- 5 bodů – silná preference,
- 7 bodů – velmi silná preference,
- 9 bodů – absolutní preference.

Tímto ohodnocením preferencí získáme část Saatyho matice, která se nachází nad diagonálou. Hodnoty na diagonále jsou rovny 1 a hodnoty pod diagonálou jsou převrácené hodnoty podle vztahu

$$s_{i,j} = \frac{1}{s_{j,i}}. \quad (3.5)$$

Prvky Saatyho matice se dají vyjádřit jako poměry jednotlivých vah,

$$s_{i,j} = \frac{v_i}{v_j}. \quad (3.6)$$

Jednotlivé váhy se dají následně vyjádřit pomocí algoritmu založeného na geometrickém průměru.

$$v_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \frac{s_{i,j}}{s_{j,i}}. \quad (3.7)$$

3.2. Hodnocené produkty

Pro potřeby bakalářské práce byly vybrány dva základní bankovní produkty, které využívá většina podnikatelských subjektů. Za základní produkt z oblasti depozitních bankovních produktů je považován běžný podnikatelský účet, základním úvěrovým produktem je kontokorentní úvěr.

3.3. Aplikace metod vícekriteriálního hodnocení při výběru běžného podnikatelského účtu

Při obecném hodnocení zdánlivě stejných produktů jako je běžný účet u sedmi bankovních institucí, nelze objektivně stanovit, která banka nabízí jednoznačně nevýhodnější produkt. Proto byla vytvořena modelová situace, která vychází z několika předpokladů;

Rozhodovatel je právnickou osobou a vybral si základní běžný účet, který banka nabízí podnikatelům, malým a středně velkým společnostem. Měsíčně provede 10 výběrů z bankomatu ve vlastnictví instituce, u které má zřízen účet. Důvodem pro toto omezení je, že některé banky nabízejí například 5 výběrů měsíčně zdarma (ČSOB, a.s.). V případě výběru z bankomatu ve vlastnictví jiné instituce žádná banka nenabízí podobné zvýhodnění, proto je kritérium uvedeno v absolutní hodnotě. V případě hotovostních operací byla stanovena maximální výše jednorázového výběru (vkladu) na 500 000,- Kč. Většina bank má u vyšších hodnot poplatek závislý na hodnotě hotovostní operace, např. 10,- Kč + 15% z vložené částky (Raiffeisen Bank, a.s.). Platební styk v rámci internetového bankovníctví je nejproblémovějším kritériem. První překážkou k objektivnímu hodnocení je počet plateb, které jsou zdarma, např. 10 přijatých a 10 odchozích plateb bez účtování poplatku (KB, a.s.), 40 přijatých a 5 odchozích plateb bez účtování poplatku (GE Money Bank, a.s.). Druhou překážkou jsou různé poplatky při platbách v rámci banky resp. přes clearingové centrum, např. 5/7,- Kč (ČS, a.s.). Tyto problémy byly vyřešeny stanovením padesáti příchozích a padesáti odchozích plateb měsíčně a průměrnou cenou za bezhotovostní operace (6,- Kč v případě České spořitelny).

3.3.1. Vybrané metody stanovení hodnot kritérií

Hodnoty kritérií budou stanoveny z dílčích funkcí utility podle vztahu

$$x_{ij} = \frac{D_j}{H_j}, \quad (3.8)$$

kde D_j je nejmenší a H_j největší hodnota kritéria.

3.3.2. Vybrané metody stanovení vah kritérií

Pro stanovení vah a následné stanovení pořadí variant budou používány Fullerovy a Saatyho metody párového porovnání.

3.3.3. Stanovení variant a kritérií

Ze 41 bank působících na tuzemském trhu, byly vybrány běžné podnikatelské účty všech čtyř bank, které se podle tabulek ČNB řadí do velkých bank, dvou bank z kategorie středních bank a jedné banky z kategorie malých bank.

Stanovení variant je následující:

V₁ ... Podnikatelské konto Československé obchodní banky a.s. (ČSOB a.s.) určené živnostníkům a menším firmám se sídlem v ČR. Mezi hlavní výhody patří:

- 10 odchozích a 5 příchozích bezhotovostních plateb měsíčně zdarma,
- možnost zřízení kontokorentního úvěru,
- 5 výběrů (vkladů) z bankomatu měsíčně zdarma,
- mezinárodní embosovaná platební karta Visa Classic s pojištěním proti ztrátě a krádeži s pojistným limitem 15 000,- Kč zdarma,
- ČSOB elektronické bankovníctví zdarma.

V₂ ... Profi účet Komerční banky a.s. určený živnostníkům a menším firmám s obratem pod 60 mil. Kč ročně. Výhody Profi účtu:

- 10 odchozích a příchozích bezhotovostních plateb měsíčně zdarma,
- elektronická platební karta zdarma,
- elektronické bankovníctví MojeBanka zdarma,
- možnost zřízení kontokorentního úvěru.

V₃ ... Firemní účet Standard České spořitelny a.s. určený malým firmám a podnikatelům. Cena firemního účtu je závislá na využívaných službách. Optimální cenové pásmo je standard II se třemi základními produkty:

- embosovaná platební karta Visa Business zdarma,
- internetové a telefonické bankovníctví Servis 24 zdarma,
- možnost zřízení kontokorentního úvěru.

V₄ ... Business konto 20 banky **UniCredit Bank a.s.** určené malým firmám a podnikatelům. Výhody Business konta 20:

- možnost poskytnutí provozního kontokorentního úvěru,
- elektronická platební karta Visa Professional zdarma,
- elektronické bankovníctví Online Banking zdarma,
- 20 odchozích a příchozích bezhotovostních plateb měsíčně zdarma,
- výběry z vlastních bankomatů zdarma.

V₅ ... Účet Genius Business Bronze banky **GE Money Bank a.s.** pro podnikatele a menší firmy. Výhody konta Genius Business:

- 40 odchozích a 5 příchozích bezhotovostních plateb měsíčně zdarma,
- elektronické bankovníctví Internet banka zdarma,
- elektronická platební karta Maestro zdarma.

V₆ ... Podnikatelské eKonto banky **Raiffeisenbank a.s.** pro podnikatele a menší firmy. Tento účet je ve své základní variantě jedním z nejméně výhodných, což souvisí s orientací Raiffeisen banky na větší klienty s vysokými obraty. Tito klienti totiž můžou při splnění podmínek využívat velice zajímavých výhod, jako jsou velmi nízké, až nulové poplatky za vedení účtu, při překročení měsíčního kreditního obratu nad sto, resp. tři sta tisíc korun měsíčně. Z tohoto důvodu byla vybrána varianta **eKonto Extra**. Podmínky pro využití této varianty jsou následující:

- měsíční kreditní obrat min. 100 tis. Kč, nebo
- měsíční kreditní obrat min. 50 tis. Kč a výše depozit + investic k předposlednímu dni v měsíci min. 200 tis. Kč.

V₇ ... IQ podnikatelský účet banky **LBBW Bank CZ a.s.** určený podnikatelským subjektům s měsíčním obratem do 30 mil. Kč. Z nabízených variant Basic, Standard a Comfort, byla vybrána varianta Standard. Hlavní výhody IQ účtu Standard jsou následující:

- příchozí bezhotovostní platby zdarma,
- 50 odchozích bezhotovostních plateb zdarma,
- dvě platební karty, 1x Maestro Business a 1x MasterCard Business zdarma,
- elektronické bankovníctví LBBW Direct zdarma.

Stanovená kritéria při hodnocení běžných účtů pro podnikatelské subjekty jsou následující:

K₁ ... Cena běžného účtu – poplatky za vedení a správu účtu [Kč/měsíc],

K₂ ... Kreditní úrok z běžného účtu – roční zhodnocení depozit [% p.a.],

K₃ ... Poplatky za výběr z vlastního bankomatu – poplatky účtované za jednotlivé výběry. Předpokladem je deset výběrů měsíčně [Kč/10 výběrů],

K₄ ... Poplatky za výběr z ostatních bankomatů [Kč/1 výběr],

K₅ ... Poplatky za výběr hotovosti na přepážce – podmínkou je výběr na přepážce v celkové hodnotě nepřesahující 500 tis. Kč [Kč/1 výběr],

K₆ ... Poplatky za vložení peněžních prostředků ve prospěch účtu na přepážce – podmínkou je vklad na přepážce v celkové hodnotě nepřesahující 500 tis. Kč [Kč/1 vklad],

K₇ ... Poplatky za přijaté platby – poplatky za připsání platby ve prospěch účtu. Předpokladem je 50 přijatých plateb měsíčně [Kč/50 plateb],

K₈ ... Poplatky za odchozí platby – poplatky za odepsání prostředků z účtu v rámci bezhotovostního platebního styku. Předpokladem je 50 odchozích plateb [Kč/50 plateb],

K₉ ... Počet poboček na území ČR,

K₁₀ ... Pojištění platební karty proti ztrátě – Cena za pojištění platební karty [Kč/rok].

Vstupní data pro hodnocení, jsou obsažena v následujících tabulkách č. 3.1 a 3.2.

Tab. č. 3.1 Nabídka jednotlivých bankovních institucí 1. část

Účty jednotlivých bank (1. část)	K ₁ ... Cena účtu	K ₂ ... Kreditní úrok	K ₃ ... Výběr z vl. bankomatu	K ₄ ... Výběr z ciz. bankomatu	K ₅ ... Výběr na přepážce
V ₁ ... Podnikatelské konto ČSOB	165,- Kč/měsíc	0,01% p.a.	5 zdarma, ostatní výběry 6,- Kč	30,- Kč	60,- Kč
V ₂ ... Profi účet KB	189,- Kč/měsíc	0,02% p.a.	5,- Kč	35,- Kč	60,- Kč
V ₃ ... Firemní účet ČS	179,- Kč/měsíc	0,01% p.a.	6,- Kč	40,- Kč	65,- Kč
V ₄ ... Business konto 20 UniCredit	279,- Kč/měsíc	0,1% p.a.	Zdarma v rámci Business konta 20	30,- Kč	55,- Kč
V ₅ ... Genius Bronze GE	149,- Kč/měsíc	0,01% p.a.	15,- Kč	38,- Kč	60,- Kč
V ₆ ... eKonto RB Extra	100,- Kč/měsíc	0,01% p.a.	9,90,- Kč	9,90,- Kč	60,- Kč
V ₇ ... IQ účet LBBW	350,- Kč/měsíc	0,1% p.a.	6,50,- Kč	6,50,- Kč	55,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. č. 3.2 Nabídka jednotlivých bankovních institucí 2. část

Účty jednotlivých bank (2. část)	K ₆ ... Vklad na přepážce	K ₇ ... Přijatá platba	K ₈ ... Odchozí platba	K ₉ ... Počet poboček	K ₁₀ ... Pojištění karty
V ₁ ... Podnikatelské konto ČSOB	9,- Kč	5 zdarma, ostatní platby 6,- Kč	10 zdarma, ostatní platby 3,- Kč	252	Zdarma
V ₂ ... Profi účet KB	Zdarma	10 zdarma, ostatní platby 6,- Kč	10 zdarma, ostatní platby 6,- Kč	394	348,- Kč/rok
V ₃ ... Firemní účet ČS	Zdarma	5/7,- Kč	2/4,- Kč	664	170,- Kč/rok
V ₄ ... Business konto 20 UniCredit	20,- Kč	20 zdarma, ostatní platby 0/6,- Kč	20 zdarma, ostatní platby 3/6,- Kč	85	360,- Kč/rok
V ₅ ... Genius Bronze GE	6,- Kč	40 zdarma, ostatní platby 5,- Kč	5 zdarma, ostatní platby 4,- Kč	221	180,- Kč/rok
V ₆ ... eKonto RB Extra	10,- Kč	5/7,- Kč	4/6,- Kč	108	180,- Kč/rok
V ₇ ... IQ účet LBBW	Zdarma	Zdarma	50 zdarma, ostatní platby 5,- Kč	23	Zdarma

Zdroj: vlastní zpracování

Data z tabulek č. 3.1 a 3.2 byla přepočítána podle zadaných předpokladů, čímž vznikla základní kritériální matice hodnocení variant.

Tab. č. 3.3 Kritériální matice hodnocení variant

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
V ₁	165	0,01	30	30	60	9	270	120	252	0
V ₂	189	0,02	50	35	60	0	240	240	394	348
V ₃	179	0,01	60	40	65	0	300	150	664	170
V ₄	279	0,1	0	30	55	20	150	150	85	360
V ₅	149	0,01	150	38	60	6	50	180	221	180
V ₆	100	0,01	79,2	9,9	60	10	300	250	108	0
V ₇	350	0,1	65	6,5	55	0	0	0	23	0

Zdroj: vlastní výpočty

Kritériální matice je ve své základní podobě prakticky nepoužitelná, proto byla kritéria normalizována do jednotkového intervalu $<0;1>$.

Tab. č. 3.4 Normalizovaná kritériální matice hodnocení variant

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
V ₁	0,740	0,000	0,800	0,299	0,500	0,550	0,100	0,520	0,357	1,000
V ₂	0,644	0,111	0,667	0,149	0,500	1,000	0,200	0,040	0,579	0,033
V ₃	0,684	0,000	0,600	0,000	0,000	1,000	0,000	0,400	1,000	0,528
V ₄	0,284	1,000	1,000	0,299	1,000	0,000	0,500	0,400	0,097	0,000
V ₅	0,804	0,000	0,000	0,060	0,500	0,700	0,833	0,280	0,309	0,500
V ₆	1,000	0,000	0,472	0,899	0,500	0,500	0,000	0,000	0,133	1,000
V ₇	0,000	1,000	0,567	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	0,000	1,000

Zdroj: vlastní výpočty

Do normalizované matice se vkládají váhy získané Fullerovou i Saatyho metodou hodnocení. Tato matice je tedy výchozím souborem dat pro další porovnávání.

3.3.4. Aplikace Fullerovy metody párového porovnání

Aplikace Fullerovy metody spočívá v přiřazování preferencí jednotlivým kritériím vůči všem ostatním kritériím. Kritéria, která jsou preferována, mají šedou výplň.

Tab. č. 3.5 Fullerův trojúhelník

K ₁	K ₁	K ₁	K ₁	K ₁	K ₁	K ₁	K ₁	K ₁
K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
	K ₂	K ₂	K ₂	K ₂	K ₂	K ₂	K ₂	K ₂
	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
		K ₃	K ₃	K ₃	K ₃	K ₃	K ₃	K ₃
		K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
			K ₄	K ₄	K ₄	K ₄	K ₄	K ₄
			K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
				K ₅	K ₅	K ₅	K ₅	K ₅
				K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
					K ₆	K ₆	K ₆	K ₆
					K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀
						K ₇	K ₇	K ₇
						K ₈	K ₉	K ₁₀
							K ₈	K ₈
							K ₉	K ₁₀
								K ₉
								K ₁₀

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí tzv. Fullerova trojúhelníku byly stanoveny váhy jednotlivých kritérií. Stanovení vah je další subjektivní činnost, jelikož každý rozhodovatel může mít jiné preference. Vyšší váhy byly přiřazeny těm kritériím, která se v dnešní době využívají nejvíce. Například bezhotovostní platební styk pomocí internetového bankovníctví čím dál víc vytlačuje klasický hotovostní platební styk. Výběry z bankomatů a hotovostní operace na přepážkách proto získaly méně preferencí, než bezhotovostní převody peněžních prostředků. Nejvyšší preference získaly kritéria *cena běžného účtu* a *kreditní úrok z běžného účtu*. Poplatky za vedení účtu jsou totiž fixními náklady, takže je rozhodovatel musí platit i v případě, že nebude mít na účtu žádné obraty. Kreditní úrok je jediným výnosovým kritériem.

Preference jednotlivých kritérií se sečtou a vydělí celkovou sumou preferencí, aby je bylo možné dosadit do normalizované hodnotové matice.

Tab. č. 3.6 Stanovení vah kritérií

	Preference	Váha
K ₁	10	0,182
K ₂	9	0,164
K ₃	6	0,109
K ₄	4	0,073
K ₅	3	0,055
K ₆	5	0,091
K ₇	7	0,127
K ₈	8	0,145
K ₉	1	0,018
K ₁₀	2	0,036
Suma	55	1

Zdroj: vlastní výpočty

Jelikož kritérium K₉ nezískalo žádnou preferenci, bylo nutné připočíst ke každému kritériu číslo 1. Váhy byly dosazeny do normalizované kritériální matice a byla jimi vynásobena jednotlivá kritéria. Po sečtení hodnot v každém řádku je stanoveno pořadí variant.

Tab. č. 3.7 Výsledky Fullerovy metody párového porovnání

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀	Celkem	Pořadí
Váhy	0,182	0,164	0,109	0,073	0,055	0,091	0,127	0,145	0,018	0,036	-	-
V ₁	0,135	0,000	0,087	0,022	0,027	0,050	0,013	0,076	0,006	0,036	0,452	3
V ₂	0,117	0,018	0,073	0,011	0,027	0,091	0,025	0,006	0,011	0,001	0,380	6
V ₃	0,124	0,000	0,065	0,000	0,000	0,091	0,000	0,058	0,018	0,019	0,376	7
V ₄	0,052	0,164	0,109	0,022	0,055	0,000	0,064	0,058	0,002	0,000	0,524	2
V ₅	0,146	0,000	0,000	0,004	0,027	0,064	0,106	0,041	0,006	0,018	0,412	4
V ₆	0,182	0,000	0,051	0,065	0,027	0,045	0,000	0,000	0,002	0,036	0,410	5
V ₇	0,000	0,164	0,062	0,073	0,055	0,091	0,127	0,145	0,000	0,036	0,753	1

Zdroj: vlastní výpočty

Z výsledkové tabulky č. 3.7 je patrné, že na základě Fullerovy metody, se jako nejvýhodnější běžný účet jeví podnikatelský **IQ účet**, který nabízí nejmenší z hodnocených bank LBBW a.s. Tento účet je sice na první pohled nejdražší (350,- Kč měsíčně za vedení a správu účtu), na druhou stranu má nejvyšší úrok a minimální poplatky za realizaci platebního styku. Druhý nejvýhodnější účet je **Business konto 20** nabízený bankou Unicredit bank a.s. Stejně jako IQ účet je na první pohled dražší z důvodu vysokého poplatku za vedení účtu, nicméně vysoký kreditní úrok a nízké poplatky tuto nevýhodu kompenzují. Mezi výsledky podnikatelských účtů na třetím až sedmém místě jsou relativně malé rozdíly, což naznačuje, že změna jednoho z hlavních kritérií změní pořadí těchto variant.

3.3.5. Aplikace Saatyho metody párového porovnání

V případě Saatyho metody, se preference ohodnocují body dle deskriptorů (viz kap. 3.1.2). Tato metoda je sofistikovanější, než metoda Fullerova, jelikož se preferencím přiřazují body a rozlišují se tak preference dle dané preferenční škály. Po přiřazení bodů k dílčím kritériím, je vytvořena Saatyho matice. Diagonála znázorňuje preferenci totožných kritérií (např. K_1 - K_1). Z toho důvodu jsou prvky diagonály rovny 1. Prvky nad diagonálou jsou body přiřazené na základě preferencí, prvky pod diagonálou jsou obrácené hodnoty těchto prvků.

Tab. č. 3.8 Saatyho preferenční matice

	K_1	K_2	K_3	K_4	K_5	K_6	K_7	K_8	K_9	K_{10}	Geometrický průměr
K_1	1,00	3,00	3,00	5,00	7,00	7,00	3,00	3,00	7,00	7,00	3,970
K_2	0,33	1,00	3,00	5,00	5,00	5,00	3,00	3,00	7,00	7,00	2,979
K_3	0,33	0,33	1,00	3,00	3,00	3,00	0,20	0,20	3,00	5,00	1,061
K_4	0,20	0,20	0,33	1,00	3,00	1,00	0,14	0,14	3,00	3,00	0,612
K_5	0,14	0,20	0,33	0,33	1,00	0,33	0,14	0,14	3,00	3,00	0,425
K_6	0,14	0,20	0,33	1,00	3,00	1,00	0,20	0,20	3,00	3,00	0,633
K_7	0,33	0,33	5,00	7,00	7,00	5,00	1,00	1,00	7,00	7,00	2,412
K_8	0,33	0,33	5,00	7,00	7,00	5,00	1,00	1,00	7,00	7,00	2,412
K_9	0,14	0,14	0,33	0,33	0,33	0,33	0,14	0,14	1,00	1,00	0,296
K_{10}	0,14	0,14	0,20	0,33	0,33	0,33	0,14	0,14	1,00	1,00	0,281

Zdroj: vlastní výpočty

Po vytvoření Saatyho matice, se provede výpočet geometrického průměru řádků. Vypočtené geometrické průměry se poté přepočtou stejně jako preference v případě Fullerovy metody do jednotkového intervalu.

Tab. č. 3.9 Stanovení vah kritérií

	Geometrický průměr	Váha
K_1	3,970	0,263
K_2	2,979	0,198
K_3	1,061	0,070
K_4	0,612	0,041
K_5	0,425	0,028
K_6	0,633	0,042
K_7	2,412	0,160
K_8	2,412	0,160
K_9	0,296	0,020
K_{10}	0,281	0,019
Suma	15,08	1

Zdroj: vlastní výpočty

Váhy jednotlivých kritérií, se analogicky jako ve Fullerově analýze dosadí do normalizované kritériální matice a dostaneme pořadí produktů.

Tab. č. 3.10 Výsledky Saatyho metody párového porovnání

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈	K ₉	K ₁₀	Celkem	Pořadí
Váhy	0,263	0,198	0,070	0,041	0,028	0,042	0,160	0,160	0,020	0,019	-	
V ₁	0,195	0,000	0,056	0,012	0,014	0,023	0,016	0,083	0,007	0,019	0,425	4
V ₂	0,169	0,022	0,047	0,006	0,014	0,042	0,032	0,006	0,012	0,001	0,351	7
V ₃	0,180	0,000	0,042	0,000	0,000	0,042	0,000	0,064	0,020	0,010	0,358	6
V ₄	0,075	0,198	0,070	0,012	0,028	0,000	0,080	0,064	0,002	0,000	0,529	2
V ₅	0,211	0,000	0,000	0,002	0,014	0,029	0,133	0,045	0,006	0,010	0,451	3
V ₆	0,263	0,000	0,033	0,037	0,014	0,021	0,000	0,000	0,003	0,019	0,390	5
V ₇	0,000	0,198	0,040	0,041	0,028	0,042	0,160	0,160	0,000	0,019	0,688	1

Zdroj: vlastní výpočty

Z výsledků Saatyho analýzy uvedené v tab. č. 3.10 je patrné, že **IQ účet** LBBW a.s. a **Business konto** UniCredit Bank a.s. neztratily při změně metody svou pozici. Naopak podnikatelské účty ostatních bank jsou na změnu metody citlivé. Vlivem větší diferenciace vah, se tyto účty posunuly maximálně o jednu pozici výš nebo níž. Pokud by se však změnilo jedno zásadní kritérium, byl by možný posun i o více než tři pozice. Z tohoto pohledu jsou účty **Podnikatelský účet ČSOB**, **Profi účet KB**, **Firemní účet ČS**, **účet Genius Bronze GE** a **Podnikatelské eKonto RB** velice srovnatelnými produkty.

3.4. Aplikace metod vícekriteriálního hodnocení při výběru kontokorentního úvěru

Při hodnocení kontokorentních úvěrů je postup stejný, jako v případě hodnocení podnikatelských účtů. Jednotlivé banky nabízejí klientům odlišné podmínky pro získání a správu kontokorentních úvěrů. Přitom se vychází zejména z bonity klientů, z jejich kreditního zůstatku na účtu, z výše sjednaného úvěrového rámce a podobně. Na základě těchto poznatků, je třeba při hodnocení kontokorentních úvěrů vycházet z následujících předpokladů.

Rozhodovatel je právnickou osobou, která má u banky zřízen výše hodnocený podnikatelský účet (viz kap. 3.3.), minimálně po dobu jednoho roku. Je bonitním klientem s běžným kreditním zůstatkem okolo 100 000,- Kč. Předpokládaná výše úvěrového rámce je 100 000,- Kč. Úrokové sazby jsou stanoveny na nejnižší nebo střední hodnotu, např. GE Money Bank nabízí úrokové sazby od 15,9% do 18,9% na základě bonity klienta, proto je stanovena předpokládaná sazba na úrovni 15,9% p.a. Nejproblémovější UniCredit bank má výši úroku vázanou na referenční úrokovou sazbu. Výsledná úroková sazba je závislá zejména na bonitě klienta a výši úvěrového rámce, stejně jako u ostatních bank, nicméně bankéři v této bance nejsou schopni uvést ani přibližnou hodnotu těchto úroků. Jediná informace, kterou je možno po úpravě v tomto porovnávání použít, je že dle průzkumu se úrokové míry pro provozní úvěry pohybují v rozmezí 10 až 20% p.a. Tato informace sice nemá moc velkou vypovídací hodnotu, nicméně po výpočtu střední hodnoty těchto čísel, ji lze v porovnání použít zejména z toho důvodu, že úroková sazba, kterou uvádějí ostatní banky, rovněž není konečná. Na základě bonity klienta a dalších požadavků, může být daná úroková sazba snížena nebo zvýšena až o tři procentní body (dle informací bankéře RB a.s.)

Jelikož banka LBBW Bank a.s. nenabízí kontokorentní úvěr k hodnocenému běžnému účtu, resp. klientům s menším ročním obratem než je 30 mil. Kč, automaticky obsadila poslední místo.

3.4.1. Vybrané metody stanovení hodnot kritérií

Hodnoty kritérií budou zjišťovány z dílčích funkcí utility podle vztahu

$$x_{ij} = \frac{D_j}{H_j}, \quad (3.9)$$

kde D_j je nejmenší a H_j největší hodnota kritéria.

3.4.2. Vybrané metody stanovení vah kritérií

Pro stanovení vah a následné stanovení pořadí variant budou použity Fullerovy a Saatyho metody párového porovnání.

3.4.3. Stanovení variant a kritérií

Variantami jsou kontokorentní úvěry sedmi bankovních institucí, které je možné zřídit k běžným podnikatelským účtům hodnoceným v kapitole 3.3. Jelikož banka LBBW Bank a.s. k hodnocenému **IQ účtu** nenabízí možnost zřízení kontokorentního úvěru, je z hodnocení vyřazena a automaticky obsazuje poslední místo.

Varianty jsou následující:

V₁ ... Povolené přecherpání Podnikatelského konta Československé obchodní banky a.s.

Výhody tohoto úvěru:

- úvěrový rámec až do výše 5 mil. Kč,
- zajištění blankosměnkou,
- úroky jsou placeny pouze z čerpané částky.

V₂ ... Povolený debet Profi účtu Komerční banky a.s. Výhody tohoto úvěru:

- úvěrový rámec až do výše 3 mil. Kč,
- úroky jsou placeny pouze z čerpané částky,
- bez poplatků za správu úvěru.

V₃ ... Kontokorent k Firemnímu účtu České spořitelny a.s. Česká spořitelna nabízela do konce roku 2010 kontokorentní úvěr Mini Profit s limitem do 150 tis. Kč, který byl jedním z nejlevnějších kontokorentů na trhu (nulové poplatky, úroková sazba kolem 14%). Tento

úvěr bohužel Česká spořitelna vyřadila z nabídky, takže bude srovnáván běžně nabízený firemní kontokorent.

V₄ ... Provozní úvěr k Business kontu UniCredit Bank Czech Republic a.s. Úvěr určený pro podnikatele a menší firmy s obratem do 50 mil. Kč. Výhody tohoto úvěru:

- úvěrový rámec až do výše 12,5 mil. Kč,
- poskytnutí úvěru zdarma,
- pohyblivá úroková míra vázaná k referenční sazbě banky.

V₅ ... Úvěr mini Flexi Business k Genius kontu GE Money Bank a.s. Úvěr pro podnikatele a malé firmy s limitem 100 tis. Kč. Hlavní výhody úvěru mini Flexi Business:

- poskytnutí úvěru bez nutnosti dokládat daňové přiznání,
- úroky placené z čerpané částky.

V₆ ... Provozní úvěr k Podnikatelskému eKontu Raiffeisenbank a.s. Tento úvěr může být zřízen již po třech měsících od založení podnikatelského eKonta. Obvykle je zajištěn blankosměnkou.

V₇ ... LBBW Bank CZ a.s. k IQ kontu kontokorentní úvěr nenabízí.

Kritérii jsou v případě hodnocení kontokorentních úvěrů tyto:

K₁ ... Správa kontokorentního úvěru – měsíční poplatek za vedení a správu kontokorentního úvěru [Kč/měsíc],

K₂ ... Úrok z čerpané částky úvěru – úroková míra z čerpané části úvěru [% p.a.],

K₃ ... Jednorázový poplatek za zřízení, popř. oznámení o zřízení kontokorentního úvěru [Kč],

K₄ ... Poplatek za rezervaci zdrojů, popř. závazková provize – poplatek se obvykle vypočítává z výše úvěrového rámce [% p.a.],

K₅ ... Poplatek za změnu podmínek z podnětu klienta – jednorázový poplatek za změnu výše úvěru, podmínek splácení, apod. [Kč],

K₆ ... Poplatek za zaslání první upomínky v případě nesplácení úvěru [Kč],

Následující tabulka obsahuje vstupní data pro porovnávání kontokorentních úvěrů.

Tab. č. 3.11 Sazebník kontokorentních úvěrů

Kontokorentní úvěry nabízené k běžným podnikatelským účtům	K ₁ ... Správa úvěru	K ₂ ... Debetní úrok	K ₃ ... Poskytnutí úvěru	K ₄ ... Závazková provize	K ₅ ... Změna podmínek	K ₆ ... 1. upomínka
V ₁ ... Povolené přečerpání účtu ČSOB	100,- Kč/měsíc	16,25% p.a.	Zdarma	Zdarma	2000,- Kč	300,- Kč
V ₂ ... Povolený debet KB	Zdarma	16% p.a.	Zdarma	0,9% p.a.	5000,- Kč	50,- Kč
V ₃ ... Kontokorent ČS	100,- Kč/měsíc	14,7% p.a.	0,6% z hodnoty úvěru, min. 1.000,- Kč	0,5% p.a.	2500,- Kč	300,- Kč
V ₄ ... Provozní úvěr UniCredit	300,- Kč/měsíc	15% p.a.	Zdarma	Zdarma	5000,- Kč	350,- Kč
V ₅ ... mini Flexi Business GE	300,- Kč/měsíc	15,9% p.a.	300,- Kč za oznámení o otevření úvěrového účtu	150,- Kč/měsíc	Zdarma	400,- Kč
V ₆ ... Provozní úvěr RB	250,- Kč/měsíc	13% p.a.	Zdarma	Zdarma	3000,- Kč	500,- Kč
V ₇ ... LBBW	-	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnávání kontokorentních úvěrů bylo nutné přepočítat jen kritérium K₄ ... závazková provize. Tato provize je v sazebnících většinou uváděna v procentech z úvěrového rámce. Jelikož byl úvěrový rámec stanoven na 100 tis. Kč, byla vypočtena provize v případě Komerční banky na 900,- Kč za rok, v případě České spořitelny na 500,- Kč za rok. Aby bylo možné tato čísla srovnat s poplatky za správu a vedení kontokorentního úvěru, byly tyto roční poplatky přepočteny na poplatky měsíční. Následující tabulka znázorňuje základní kritériální matici hodnocení variant.

Tab. č. 3.12 Kriteriační matice hodnocení variant

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆
V ₁	100	16,25	0	0	2000	300
V ₂	0	16	0	75	5000	50
V ₃	100	14,7	1000	41,6	2500	300
V ₄	300	15	0	0	5000	350
V ₅	300	15,9	300	150	0	400
V ₆	250	13	0	0	3000	500
V ₇	-	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní výpočty

Kritéria byla přepočtena do jednotkového intervalu $<0;1>$ a byla sestavena normalizovaná kriteriační matice.

Tab. č. 3.13 Normalizovaná kriteriační matice

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆
V ₁	0,667	0,000	1,000	1,000	0,600	0,444
V ₂	1,000	0,077	1,000	0,500	0,000	1,000
V ₃	0,667	0,477	0,000	0,723	0,500	0,444
V ₄	0,000	0,385	1,000	1,000	0,000	0,333
V ₅	0,000	0,108	0,700	0,000	1,000	0,222
V ₆	0,167	1,000	1,000	1,000	0,400	0,000
V ₇	-	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní výpočty

Do této normalizované kriteriační matice budou dosazeny váhy vypočtené Fullerovou a Saatyho metodou párového porovnání.

3.4.4. Aplikace Fullerovy metody párového porovnání

Aplikace Fullerovy metody spočívá v přiřazování preferencí jednotlivým kritériím vůči všem ostatním kritériím. Kritéria, která jsou preferována, mají šedou výplň.

Tab. č. 3.14 Fullerův trojúhelník

K ₁	K ₁	K ₁	K ₁	K ₁
K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆
	K ₂	K ₂	K ₂	K ₂
	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆
		K ₃	K ₃	K ₃
		K ₄	K ₅	K ₆
			K ₄	K ₄
			K ₅	K ₆
				K ₅
				K ₆

Fullerův trojúhelník znázorňuje přiřazení preferencí vůči ostatním kritériím. U hodnocení kontokorentních úvěrů bylo nejvíce preferencí přiřazeno poplatkům za správu a vedení kontokorentního úvěru. Tato položka je fixním nákladem a rozhodovatel ji musí platit i v případě, že úvěr nevyužívá. Obdobně bylo přistupováno k poplatkům za rezervaci zdrojů. Tři z pěti možných preferencí získala úroková sazba. Úroková sazba je sice důležitým kritériem, ale v případě, že rozhodovatel nečerpá úvěr, neplatí ani úroky.

V následující tabulce jsou znázorněny preference jednotlivých kritérií, které jsou vyděleny celkovou sumou preferencí pro stanovení vah dílčích kritérií. Jelikož kritérium K_5 nezískalo žádnou preferenci, bylo nutné připočíst ke každému kritériu číslo 1.

Tab. č. 3.15 Stanovení vah kritérií

	Preference	Váha
K_1	6	0,286
K_2	4	0,190
K_3	3	0,143
K_4	5	0,238
K_5	1	0,048
K_6	2	0,095
Suma	21	1

Zdroj: vlastní výpočty

Váhy z Tab.č.3.15 byly dosazeny do normalizované kritériální matice. Po vynásobení dílčích kritérií příslušnou váhou je stanoveno pořadí kontokorentních úvěrů.

Tab. č. 3.16 Výsledky Fullerovy metody párového porovnání

	K_1	K_2	K_3	K_4	K_5	K_6	Celkem	Pořadí
Váhy	0,286	0,190	0,143	0,238	0,048	0,095	-	-
V_1	0,191	0,000	0,143	0,238	0,029	0,042	0,643	2
V_2	0,286	0,015	0,143	0,119	0,000	0,095	0,658	1
V_3	0,191	0,091	0,000	0,172	0,024	0,042	0,519	4
V_4	0,000	0,073	0,143	0,238	0,000	0,032	0,486	5
V_5	0,000	0,020	0,100	0,000	0,048	0,021	0,190	6
V_6	0,048	0,190	0,143	0,238	0,019	0,000	0,638	3
V_7	0	0	0	0	0	0	0	7

Zdroj: vlastní výpočty

Z výsledků Fullerovy analýzy uvedené v tab. č. 3.16 lze vyčíst, že nejvýhodnější kontokorentní úvěry nabízí **Komerční Banka**, **Československá Obchodní Banka** a **Raiffeisen Bank**. První dvě zmíněné banky profitují na velice nízkých měsíčních poplatcích. V případě Raiffeisen Bank naopak vyšší poplatky za správu provozního úvěru kompenzuje nejnížší úroková míra ze všech hodnocených produktů. Za jednoznačně nevýhodný produkt

Ize označit kontokorentní úvěr **mini Flexi Business** nabízený bankou **GE Money Bank** a to i přesto, že byla pro toto porovnání stanovena nejnižší možná úroková míra nabízená touto bankou.

3.4.5. Aplikace Saatyho metody párového porovnání

Aplikace Saatyho metody spočívá v přiřazování preferenčních bodů jednotlivým kritériím pomocí deskriptorů. Deskriptory nabývají hodnot 1, 3, 5, 7, 9, přičemž hodnota 1 je přiřazena kritériím se stejnou váhou, hodnota 9 je přiřazena kritériu, které je absolutně preferovanější. Takto přiřazené body se nacházejí nad diagonálou, která nabývá hodnoty 1. Pod diagonálou se nacházejí převrácené hodnoty přiřazených preferenčních bodů. Následující tabulka znázorňuje Saatyho preferenční matici.

Tab. č. 3.17 Saatyho preferenční matice

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	Geometrický průměr
K ₁	1,000	3,000	5,000	1,000	5,000	7,000	2,840
K ₂	0,333	1,000	5,000	0,333	5,000	7,000	1,640
K ₃	0,200	0,200	1,000	0,200	3,000	5,000	0,702
K ₄	1,000	3,000	5,000	1,000	5,000	7,000	2,840
K ₅	0,200	0,200	0,333	0,200	1,000	0,333	0,310
K ₆	0,143	0,143	0,200	0,143	3,000	1,000	0,347

Zdroj: vlastní výpočty

Kritériím K₁ *poplatek za správu úvěru* a K₄ *závazková provize* byly přiřazeny stejné preference. Obě kritéria jsou fixním nákladem, který je nutné platit i v případě, že rozhodovatel úvěr nečerpá. Váhy těchto kritérií tedy nabývají stejných hodnot. Po výpočtu geometrického průměru řádků dostáváme preference jednotlivých kritérií. Dílčí hodnoty preferencí se vydělí celkovou sumou preferencí, čímž získáme váhy kritérií.

Tab. č. 3.18 Stanovení vah kritérií

	Geometrický průměr	Váha
K ₁	2,840	0,327
K ₂	1,640	0,189
K ₃	0,702	0,081
K ₄	2,840	0,327
K ₅	0,310	0,036
K ₆	0,347	0,040
Suma	8,679	1

Zdroj: vlastní výpočty

Výsledné váhy byly dosazeny do kriteriální matice. Vynásobením dílčích kritérií příslušnými vahami dostáváme pořadí kontokorentních úvěrů.

Tab. č. 3.19 Výsledky Saatyho metody párového porovnání

	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	Celkem	Pořadí
Váhy	0,327	0,189	0,081	0,327	0,036	0,040	-	-
V ₁	0,218	0,000	0,081	0,327	0,022	0,018	0,665	2
V ₂	0,327	0,015	0,081	0,164	0,000	0,040	0,626	3
V ₃	0,218	0,090	0,000	0,236	0,018	0,018	0,580	4
V ₄	0,000	0,073	0,081	0,327	0,000	0,013	0,494	5
V ₅	0,000	0,020	0,057	0,000	0,036	0,009	0,122	6
V ₆	0,055	0,189	0,081	0,327	0,014	0,000	0,666	1
V ₇	0	0	0	0	0	0	0	7

Zdroj: vlastní výpočty

Výsledek z tab. č. 3.19 Saatyho metody je velice podobný předchozímu výsledku Fullerovy metody. Kontokorentní úvěry **Komerční Banky**, **Československá Obchodní Banky** a **Raiffeisen Banky** jsou srovnatelnými produkty a jejich pořadí ovlivní i malá změna jednoho z hlavních kritérií. Jelikož nelze jednoznačně říct, jakou úrokovou sazbu jednotlivé banky klientovi nabídnou, nelze ani jednoznačně říct, který produkt je nejvýhodnější. S jistotou lze naopak konstatovat, že úvěr **mini Flexi Business GE Money Bank** nelze doporučit.

4. Zhodnocení výsledků

Pokud by šlo pouze o hodnocení běžných podnikatelských účtů určených pro firmu splňující dané předpoklady, bylo by možné na základě metod vícekritériálního hodnocení jednoznačně doporučit IQ účet nabízený bankou LBBW Bank a.s., popřípadě Business konto UniCredit Bank a.s. Důvodem jsou celkově nízké poplatky za poskytované služby a vyšší kreditní úrok. Nicméně každá společnost, která využívá agresivnějších technik financování, nedrží na běžném účtu tolik peněžních prostředků, aby byla schopna splatit všechny závazky v případě nesolventnosti svých odběratelů. Jestli si firma chce udržet dobré jméno a být solventní ke svým dodavatelům, je třeba začít uvažovat o možnosti financování těchto krátkodobých výkyvů. Dalším důvodem může být dobré jméno u bankovní instituce, u které má společnost veden účet. Pokud by společnost chtěla expandovat, popřípadě investovat do nových zařízení, kapitálových aktiv apod., byla by tato instituce jednou z nejvhodnějších možností při hledání investora. Kontokorentní úvěr je ideální volbou k překlenutí krátkodobých výkyvů v případě zhoršené likvidity společnosti. Jedinou bankou, která ke svému podnikatelskému účtu nenabízí kontokorentní úvěr nebo jinou možnost krátkodobého financování, je banka LBBW Bank a.s. Tato banka tedy nabízí nejvýhodnější běžný účet pouze firmám s velice konzervativní taktikou financování.

Pokud by se měly zhodnotit ostatní podnikatelské účty komplexně, tedy včetně možnosti krátkodobého úvěrového financování, nebyly by výsledky tak jednoznačné, jako v každé hodnocené oblasti zvlášť.

4.1. Komplexní zhodnocení jednotlivých podnikatelských účtů

Podnikatelské konto ČSOB dosahuje velmi dobrých výsledků v obou oblastech. Nízké poplatky, komplexnost služeb a přehlednost v poskytovaných službách jsou atributy, díky kterým si zaslouží doporučení.

Profi účet KB dosahuje průměrných výsledků v případě běžného účtu a velice dobrých výsledků v oblasti kontokorentního úvěru. Nízké poplatky, komplexnost a přehlednost jsou ale stejně jako u podnikatelského konta ČSOB dobrými argumenty pro doporučení.

Firemní účet ČS dosahuje oproti předchozím dvěma účtům spíše průměrných výsledků. Pakliže by Česká spořitelna nadále nabízela úvěr mini Profit, byla by jim rovnocenným soupeřem. Zajímavá je však možnost využití zvýhodněného úročení. Tato nabídka je ale vykoupena vyšším měsíčním poplatkem, takže je otázkou, do jaké míry je tato výhoda opravdovou výhodou.

Business konto 20 UniCredit Bank dosahuje oproti předchozím účtům lepších výsledků v případě běžného účtu, v případě kontokorentního úvěru však zaostává. Je to dáno zejména o poznání vyšším poplatkem za správu kontokorentního úvěru. Přehlednost nabízených produktů by taktéž mohla být na vyšší úrovni.

Genius Bronze GE Money Bank je v případě běžného účtu lehce nad průměrem, což je dáno zejména akční nabídkou výhodnějších podnikatelských účtů. Platnost této nabídky je však omezená pouze do 1. 6. 2011. Po tomto datu přejde GE Money Bank ke standardnímu relativně nevýhodnému sazebníku. Kontokorentní úvěr Genius Bronze je navíc nejdražším úvěrem ze všech výše porovnávaných kontokorentních úvěrů vybraných bank. Měsíční poplatek za vedení účtu a rezervaci zdrojů činí v součtu 450,- Kč, což je 4,5 krát více než nabízí banka ČSOB.

eKonto Raiffeisen Bank nabízí velmi specifické podmínky. V případě, že je společnost malá s nízkými obraty a nízkým kreditním zůstatkem, je eKonto jednoznačně nejhorší volbou. Čím vyšší jsou obraty a kreditní zůstatky, tím lepší podmínky jsou klientovi nabídnuty a eKonto se stává rovnocenným soupeřem ostatních podnikatelských účtů. Provozní úvěr je dražší než úvěry ostatních bank, to ale kompenzuje nižší úroková míra.

5. Závěr

Cílem této práce bylo porovnání bankovních produktů vybraných bank určených korporátní klientele. Z celé škály produktů nabízených tuzemskými bankami byly vybrány dva základní produkty. Běžný podnikatelský účet pro podnikatele a menší firmy jako depozitní produkt zabezpečující platební styk a kontokorentní úvěr jako úvěrový produkt zabezpečující krátkodobé financování. Obecné porovnání těchto produktů u sedmi tuzemských bank je prakticky nemožné. Proto byly vytvořeny modelové situace, s jejichž pomocí bylo hodnocení provedeno.

Ve druhé kapitole byly obecně popsány bankovní produkty nabízené podnikatelským subjektům. Produkty byly v této části vybírány na základě využitelnosti podnikatelskými subjekty.

Ve třetí kapitole byla provedena komparace pomocí vícekriteriální analýzy variant jednotlivě pro běžné účty a kontokorentní úvěry. V případě samostatného hodnocení běžných účtů, byly výsledky velice překvapivé. Nejvýhodnější běžný podnikatelský účet totiž nabízí nejmenší z hodnocených bank LBBW Bank a.s. Velice dobré parametry běžného účtu nabízí také UniCredit Bank a.s. Ostatní banky dosahovaly srovnatelných výsledků. V případě samostatného hodnocení kontokorentních úvěrů dosahovala většina hodnocených bank velmi dobrých a srovnatelných výsledků. Jedinou bankou, která vybočovala, byla GE Money Bank, jejíž kontokorentní úvěr je velmi drahý.

Nejen z výsledků vícekriteriální analýzy, ale také z poznatků při sběru informací bylo zjištěno, že každá banka se orientuje na jinou cílovou skupinu. Některé banky nabízí velice dobré podmínky malým firmám s nízkými obraty (Česká spořitelna a.s.), jiné banky se zaměřují na větší klienty a s rostoucími obraty zlepšují podmínky (Raiffeisen Bank a.s.). Nakonec jsou tady banky, které nabízí jednoduché a přehledné řešení všem klientům bez výjimky (ČSOB a.s.). Proto by bylo dobré se v navazující práci zabývat těmito produkty detailněji v tom smyslu, že by bylo vytvořeno více modelových situací, které by znázorňovaly společnost například po dobu dvou let od jejího založení.

Seznam použité literatury

- [1] DVOŘÁK, P. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: VŠE, 1997. 260 s. ISBN 80-7079-584-0.
- [2] POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
- [3] PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
- [4] REVENDA, Z.; MANDEL, M; KODERA, J; MUSÍLEK, P; DVOŘÁK, P; BRADA, J. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Mangement press, 1996. 613 s. ISBN 80-85943-06-9.
- [5] BOROVCOVÁ, M. *Řízení a modelování finančních rizik. 5. mezinárodní konference*. Ostrava, 2010. 474 s. ISBN 978-80-248-2306-5.
- [6] ZMEŠKAL, Z. *Finanční řízení podniků a finančních institucí. 7. mezinárodní konference*. Ostrava, 2009. 490 s. ISBN 978-80-248-2059-0.

Seznam internetových zdrojů

- [1] http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/Sazebniky/Sazebnik_SME_cz.pdf
- [2] <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/sazebniky/kb-sazebnik-2.pdf?20110411>
- [3] <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/podnikatele-a-male-firmy/sazby-a-poplatky-d00010525>
- [4] <http://www.gemoney.cz/ge/cz/2/zakaznický-servis/sazebniky-poplatku?docid=3>
- [5] http://www.rb.cz/attachements/pdf/obecne-dokumenty/cenik-fop/cenik-FOPaPO_2011.pdf
- [6] http://www.unicreditbank.cz/download/sazebniky/pdf/sazebnik_UCB_retail_SB_1103_15_A4.pdf
- [7] <http://www.lbbw.cz/cs/nasi-klienti/podnikatele-a-male-firmy/sazebnik/index.shtml#p-1A-standard>

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....